

Jure Skubic

OMREŽJA MOČI: SPOLNA REPREZENTACIJA, RAZMERJA MOČI IN POLITIČNO DELOVANJE V TREH NACIONALNIH PARLAMENTIH

IZVLEČEK

V prispevku se osredotočamo na problematiko neenakega razmerja moči in spolne reprezentacije v španskem, slovenskem in britanskem parlamentu. Analiziramo porazdelitev argumentativne in strukturne moči ter spolno reprezentacijo parlamentark in parlamentarcev v teh državah. Z vsebinsko korpusno analizo govorov o petih političnih temah (zdravstvo, migracije, izobraževanje, energetika, finance) in analize omrežij ugotovljamo, kako aktivni so parlamentarci in parlamentarke v parlamentarnih govorih (aktivna relevantca), ali se drugi parlamentarci in parlamentarke nanje nanašajo (pasivna relevantca) ter kakšna je delitev med spoloma glede na temo debate. Ugotovljamo, da je politika še vedno izjemno moško osredičeno polje, kjer izključno reprezentacija žensk v parlamentih še ne pomeni, da so v svojih govorih slišane oz. da lahko z njimi vplivajo na mnenja svojih (predvsem moških) kolegov. Poleg tega imajo znotraj sej parlamentarke v primerjavi s parlamentarci še vedno manjše število govorov, njihovi argumenti pa so slišani redkeje kot argumenti parlamentarcev.

KLJUČNE BESEDE: argumentativna moč, strukturna moč, parlamentarne razprave, politika, neenakost

Networks of power: Gender representation, power relations and political participation in three national parliaments

ABSTRACT

The paper delves into the unequal power relations and gender representation in Spanish, Slovenian and British national parliaments. We employ qualitative content corpus analysis alongside quantitative methods to examine the participation of male and female parliamentarians in debates on key political topics such as healthcare, migration, education, energy, and finance. The interplay between political gender representation and the concept of political power is also explored. Our findings underscore the persistence of gendered and male-dominated political landscapes wherein the political representation of women alone neither warrants their participation in debates nor grants them equal political power. Women parliamentarians face considerable barriers in delivering fewer speeches and having their arguments acknowledged. We argue that these disparities contribute significantly to the enduring inequalities in national politics.

KEY WORDS: *argumentative power, structural power, parliamentary debates, politics, inequality*

1 Uvod¹

Nacionalne in mednarodne reprezentativne institucije imajo dolgo zgodovino, ki v večini evropskih držav sega vse tja do srednjega veka (Ihalainen in Palonen 2009). Parlamenti so bili tako od nekaj zanimivi za družboslovne in humanistične raziskave, parlamentarne razprave in parlamentarni diskurz pa so ključnega pomena za pridobivanje najrazličnejših podatkov. Parlamenti namreč predstavljajo najpomembnejši prostor, znotraj katerega se v političnih debatah oblikuje zakonodaja, kar ključno vpliva na vsakdanje življenje državljanek in državljanov (Fišer in Pahor de Maiti 2020), in so vir politične moči, ki se manifestira ravno znotraj parlamentarnih debat (Bischof in Ilie 2018). Posledično je parlamentarni diskurz izjemno zanimiv za kvalitativne (van Dijk 2000; Bayley 2004; Ilie 2015)

---

1. Delo, opisano v članku, je bilo podprto s strani raziskovalnega programa P6-0436: Digitalna humanistika: viri, orodja in metode (2022–2027) v okviru Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS) ter s strani raziskovalne infrastrukture DARIAH-SI. Delo je podprto tudi s strani projekta *Social Sciences and Humanities Open Cloud* (SSHOC) in projekta *ParlaMint*.

in kvantitativne raziskave (Rheault in dr. 2016; Cherepnalkoski in Mozetič 2016) v sociologiji, politologiji, zgodovini, jezikoslovju in vedno pogosteje tudi v digitalni humanistiki, korpusnem jezikoslovju in podatkovnih znanostih. Predvsem slednje so v zadnjih nekaj letih začele aktivno sodelovati z družboslovjem in humanistiko (predvsem s sociologijo, politologijo, zgodovino in jezikoslovjem), saj so mnoge raziskave (npr. Andrushchenko in dr. 2022; Blaxill 2013) pokazale, da je medsebojno povezovanje družboslovnih in humanističnih ter podatkovnih raziskovalnih metod lahko izjemno koristno ter lahko ponudi zanimive rezultate.

Pričujoči članek je nastal kot posledica sodelovanja na mednarodnem hackathonu digitalne humanistike v Helsinkih² na Finskem spomladi 2022. Med desetdnevnim obdobjem intenzivnega raziskovalnega dela smo raziskovalci in raziskovalke z različnih evropskih držav sodelovali v multidisciplinarnem projektu, imenovanem Omrežja moči (angl. *Networks of Power*), v katerem smo raziskovali distribucijo politične moči in spolno reprezentacijo znotraj nacionalnih parlamentov treh evropskih držav – Slovenije, Španije in Velike Britanije. V tem času smo raziskovalci in raziskovalke s področij podatkovnih znanosti, zgodovine, politologije in sociologije zbrali najrazličnejše podatke, na podlagi katerih smo prišli do zanimivih zaključkov in ki so odprli veliko novih, še neodgovorjenih vprašanj. Ti podatki torej služijo kot osnova za nastanek pričujočega članka.

V prispevku se osredotočamo na problematiko neenakega razmerja moči in spolne reprezentacije znotraj nacionalnih parlamentov treh evropskih držav (Španije, Slovenije in Velike Britanije) ter analiziramo porazdelitev t. i. argumentativne in strukturne moči med parlamentarci in parlamentarkami v teh državah. Zastavili smo si dva glavna cilja: prvi je ugotoviti, kako aktivni so parlamentarci in parlamentarke znotraj debat o nekaterih za državo pomembnih tematikah (za potrebe raziskave smo si izbrali zdravstvo, finance, energetiko, izobraževanje in migracije) ter kako odmevni so njihovi govori znotraj posameznega parlamenta. Drugi, enako pomemben cilj pa je pokazati, da so nacionalni parlamenti kljub uvedenim kvotam in povečevanju števila političark še vedno izjemno moško osrediščeno polje, kjer izključno politična participacija parlamentarkam in političarkam še ne zagotavlja enakopravnega političnega položaja v primerjavi z njihovimi moškimi kolegi.

V prvem delu članka naredimo krajši pregled literature in že opravljenih raziskav s področja preučevanja parlamentarnega diskurza in parlamentarnih debat. V tem delu tudi natančneje opredelimo koncept politične oziroma parlamentarne moči, spolnih kvot in politične reprezentacije. Poleg tega opredelimo

---

2. Dostopno prek <https://www.helsinki.fi/en/digital-humanities/helsinki-digital-humanities-hackathon-2022-dhh22> (datum dostopa: 15. 7. 2024).

koncepte »trdih« in »mehkih« tem, argumentativne moči, strukturne moči, aktivne relevance in pasivne relevance, na katere se sklicujemo v nadaljevanju, predstavimo uporabljeni metodološki pristop in način zbiranja podatkov ter prikažemo pomen sodelovanja družboslovja in podatkovnih znanosti. V drugem delu članka opravimo kvantitativno analizo spolne reprezentacije parlamentaric v slovenskem, španskem in britanskem parlamentu ter izračunamo delež njihovih govorov in delež referenc na parlamentarke s strani drugih parlamentaric in parlamentarcev. Poleg tega ugotavljamo, v kolikšnem deležu o političnih temah govorijo moški in v kolikšnem ženske. V diskusiji in zaključku izpostavimo glavne in najpomembnejše ugotovitve ter naslovimo vprašanja za nadaljnje delo.

2 Parlamentarni diskurz, politična moč in spolna reprezentacija

Parlamenti kot reprezentativna telesa so ena ključnih institucij demokratičnih družb in kot demokratično urejene politične strukture igrajo pomembno vlogo v postmodernih družbah, saj predstavljajo povezavo med volivkami in volivci ter vlado (Bischof in Ilie 2018). Parlamenti so specifične strukture, v katerih prihaja do političnega odločanja, izmenjave mnenj in reševanja težav (Ilie 2015), predvsem pa do ustvarjanja posebne oblike diskurza, ki ga imenujemo parlamentarni diskurz. Parlamentarni diskurz je zanimiv za raziskovanje tako v družboslovju kot humanistiki (Konstantinova in dr. 2019), saj predstavlja regulirano interakcijo med politično izvoljenimi predstavniki in predstavnicami, znotraj katere se ustvarjajo različni komunikacijski vzorci, njegov namen pa je razprava in odločanje znotraj specifične institucionalne strukture (Ilie 2009). Parlamentarni diskurz se pogosto razume kot specifična oblika političnega diskurza, ki ga je natančno težko opredeliti, saj je njegova opredelitev odvisna predvsem od kontekstualnih vplivov, v katerih nastaja (Treimane 2011). Gre torej za najbolj formalno in institucionalizirano podvrsto političnega komuniciranja (Bayley 2004), ki je opredeljena predvsem s kontekstualnimi posebnostmi prostora, časa in namena, v katerem se dogaja (van Dijk 2004). Parlamenti in parlamentarne razprave so izjemnega pomena tudi za ustvarjanje in reprodukcijo političnih identitet – posebnih oblikah družbenih identitet, ki nastajajo znotraj parlamentarnega diskurza in so kot take družbeno in politično ustvarjene (van Dijk 2010). Kot ugotavlja van Dijk (2010), so politične identitete v splošnem ideološke, predispozicionirajo članstvo v političnih strankah in skupinah ter opredeljujejo politično moč, nadzor in sprejemanje odločitev. Kot takšne so politične identitete ključnega pomena za parlamentarni diskurz, saj parlamentarke in parlamentarci skozi svoje politične diskurze aktivnosti izražajo svoje politične identitete.

Parlamentarni diskurz se torej ustvarja skozi parlamentarne razprave, ki so ključnega pomena ne le za ustvarjanje političnega programa, pač pa tudi za manifestacijo politične moči. Konstantinova in dr. (2019) ugotavljajo, da je koncept politične moči ključni koncept parlamentarnega diskurza in parlamentarnih razprav, saj se ravno skozi parlamentarne razprave in posledično diskurz parlamentarke in parlamentarci odzivajo na družbene izzive in težave. Dejstvo je, da znotraj parlamentarnega diskurza vseskozi prihaja do boja za politično moč, ki jo je skozi parlamentarno interakcijo vseskozi treba obnavljati, braniti oziroma prevzemati (Bischof in Ilie 2018), kar pomeni, da se politična moč manifestira skozi parlamentarni diskurz. Politika je v svojem jedru namreč boj za moč in prevlado. Ravno zaradi koncepta politične moči, s katerim so se v svojem raziskovanju ukvarjale različne avtorice in avtorji (npr. Simon 1953; Parsons 1963), je parlamentarni diskurz izjemnega pomena za kvalitativno (van Dijk 2000; Bayley 2004; Ilie 2015), kvantitativno (npr. Abercrombie in Batista-Navarro 2020; Rheault in dr. 2016; Cherepnalkoski in Mozetič 2016), v zadnjih letih pa tudi za interdisciplinarno raziskovanje (Andrushchenko in dr. 2022; Blaxill 2013; Skubic in dr. 2022). Poudariti je treba, da parlamentarno moč tematiziramo kot eno izmed oblik politične moči, in nikakor ne želimo predpostaviti, da je parlamentarna moč oziroma participacija in rezoniranje v parlamentarnem diskurzu edina oblika politične moči.

Razmerja moči znotraj parlamentarnega diskurza so torej ključnega pomena za sprejemanje političnih odločitev ter reševanje težav in uspešno politično delovanje posameznic in posameznikov. Zaradi specifične strukture parlamentarnega dela in zaradi pogosto neenakih razmerij moči znotraj parlamenta je tudi parlamentarni diskurz razumljen kot specifična oblika diskurza, za katerega je značilno, da ženske obravnava drugače kot moške. Ilie (2018) namreč ugotavlja, da je pri boju za politično moč v zadnjih letih prišlo do pomembnega preobrata. V boj za politično moč so namreč zaradi povečane politične reprezentacije bolj aktivno vstopile ženske in s tem izzvale moško dominacijo v politiki. Tako so tudi ženske postale tiste, ki so v politiki lahko prišle do moči in s tem zamajale moško nadvlado v sferi, kjer je bila ženskost vedno razumljena kot manjvredna in podrejena moškosti. Brun-Mercer (2021) opozarja, da so ženske iz politike izključene na različne načine in se jih pogosto razume kot vsiljivke oziroma avtsajderke v sferi, zgodovinsko namenjeni moškim. Fišer in Pahor de Maiti (2020) poleg tega ugotavljata, da so ženske znotraj parlamentarnega diskurza tretirane drugače od moških in se soočajo z različnimi težavami, s katerimi se njihovi moški kolegi ne. Ženske so namreč pogosto izpostavljene osplojenemu jeziku, seksističnim in diskriminatornim opazkam ter spolno zaznamovanim stereotipom, kar njihov položaj v politični sferi dela neenak in podrejen položaju moških. Spol je torej

poleg starosti, ravni izobrazbe, pripadnosti političnim strankam itd. eden ključnih faktorjev, ki vpliva na parlamentarni diskurz ter aktivnost parlamentark in parlamentarcev znotraj parlamenta (Coates 2015; Reingold 2003).

V kontekstu parlamentarnega diskurza se od žensk pogosto pričakuje, da se bodo ukvarjale s tematikami, ki s svojo vsebino zastopajo interese žensk in naj ne bi posegale na polje tem, o katerih debatirajo izključno moški. Kot ugotavljata Osborn in Mendez (2010), se s tem pogosto misli na tematike, ki so povezane s spolnimi vlogami, oziroma tematike, ki so povezane s kakovostjo življenja. Tako naj bi ženske pogosteje razpravljale o družinskih zadevah, zdravstvu, sociali, izobraževanju in enakopravnosti, medtem ko naj bi moški razpravljali o tematikah, ki se navezujejo na finance, gospodarstvo, energetiko, promet itd. Parlamentarni diskurz je namreč v svojem jedru prepleten z različnimi pomembnimi temami, ki jih Bäck in dr. (2014) delijo na »trde« teme (angl. *hard topics*) in »mehke« teme (angl. *soft topics*). Tovrstno razumevanje je izrazito poenostavljeno in izhaja iz stroge dihotomije med moškimi in ženskimi političnimi temami. Številne raziskave (npr. Antić Gaber in Ilonszki 2003; Leijenaar 1997; Wolbrecht in Rosenthal 2002) so namreč pokazale, da imajo ženske znotraj parlamenta poseben način komunikacije in razpravljanja, ki se razlikuje od načina razpravljanja moških. Opazovanje dejavnosti žensk v nekaterih parlamentih namreč pokaže, da med poslankami in poslanci obstaja jasna razlika v zakonodajnih prioritetah, pri čemer so te prioritete po temah razdeljene podobno, kot jih razdelimo v pričujočem prispevku. Avtorice in avtorji teh raziskav ugotavljajo, da ženske in moški v svojih parlamentarnih razpravah več pozornosti namenijo različnim temam, pri čemer so nekatere bolj žensko dominantne (tj. da o njih več in pogosteje razpravljajo ženske), druge pa bolj moško dominantne (tj. da o njih več in pogosteje razpravljajo moški). Z izrazom »trde« označijo vse tiste teme, ki so v parlamentu bolj moško dominantne, torej o njih več in pogosteje govorijo moški, in ki naj bi zaradi tega imele bolj »prestizžen« položaj (Fišer in Pahor de Maiti 2020), kot so npr. energetika, ekonomija, gospodarstvo, finance itd. Z izrazom »mehke« pa označijo vse tiste teme, ki so v parlamentu bolj žensko dominantne, torej o njih več in pogosteje govorijo ženske ter so kot take pogosto razumljene kot manj pomembne (npr. izobraževanje, migracije, zdravstvo, socialne teme, teme enakosti itd.). Tovrstno distinkcijo so v svojih raziskavah uporabile številne raziskovalke in raziskovalci. Bäck in dr. (2014), Hansen in dr. (2018) ter Mensah in Wood (2018) so razmejitev med »mehkimi« in »trdimi« temami opravili z analizo parlamentarnega diskurza na Danskem, Švedskem in v Gani. Prav tako sta Blaxill in Beelen (2016) v svoji analizi ženske politične reprezentacije v parlamentu Velike Britanije ugotovila, da se s povečanjem števila žensk v parlamentu več pozornosti posveti problematikam, s katerimi se soočajo ženske, saj

ženske o tovrstnih temah govorijo več kot moški. Fišer in Pahor de Maiti (2020) pa ugotavljata, da razmejitev na »trde« in »mehke« teme velja tudi za Slovenijo in da ženske v slovenskem parlamentu več govorijo o temah, povezanih z zdravstvenim in socialnim sistemom, medtem ko so moški bolj osredotočeni na razprave o infrastrukturi in zunanji politiki. Razdelitvi na »trde« in »mehke« teme smo sledili tudi v svoji raziskavi; ugotavljali smo, ali tovrstna distinkcija velja za parlamente, ki smo jih vključili v našo analizo.

Večje posvečanje pozornosti žensko dominantnim temam in številu govorov parlamentark je ena od pozitivnih posledic višje politične reprezentacije žensk. Čeprav so ženske v nacionalnih parlamentih še vedno pogosto podreprezentirane, pa se je njihova politična reprezentacija v zadnjem desetletju ali dveh, globalno gledano, izboljšala. Interparlamentarna unija (2023) navaja, da se je reprezentacija žensk v nacionalnih parlamentih po svetu med letoma 1995 in 2023 izboljšala za 11 % in znaša povprečno 26,5 % (Goryunova in Madsen 2024), medtem ko je odstotek parlamentark v Sloveniji še višji in po zadnjih državnozbornih volitvah leta 2022 znaša 40 % (36 od 90 poslank in poslancev je žensk). K temu je v veliki meri pripomogla uveljavitev spolnih kvot, s katerimi se je začrtal minimalni delež ženske politične participacije (Krook 2013). Namen kvot je namreč načrtno povečevanje ženske participacije ne le v nacionalnih parlamentih, pač pa tudi v vladah in lokalnih skupnostih (Dahlerup 2005). Kot ugotavljajo Hughes in dr. (2017), so bile kvote potreben in uspešen ukrep, saj se je z njihovo uveljavitvijo delež žensk v politiki začel pomembno povečevati, s tem pa so ženske začele postajati pomembne akterke v moško dominirajoči sferi politike. Uvedba spolnih kvot se je tako izkazala za učinkovit, a na trenutke kontroverzen ukrep, saj so poleg višje politične participacije žensk v javnem prostoru spodbudile tudi oblikovanje stališč, povezanih z enakostjo spolov, spolnih kvot ter enake politične reprezentacije moških in žensk (ibid.). Kljub temu da so kvote danes uveljavljene v več kot 130 državah sveta in da ženske predstavljajo polovico volilnega telesa, vključenost žensk v politiko še vedno ni primerljiva z moško – ženske v politiki predstavljajo manjši delež kot moški. Poleg tega je ženskam vstopanje v politiko še vedno pogosto oteženo, saj se srečujejo z ovirami, s katerimi se njihovi moški kolegi ne, predvsem pa jim je delo pogosto oteženo še po izvolitvi in po vstopu v sfero politike. Znotraj parlamentarnega diskurza namreč ženske pogosto dobijo manj priložnosti za razpravo, manj govorijo, so manj omenjane v govorih drugih parlamentarcev, več možnosti za razpravo pa dobijo v zvezi s tematikami, ki so razumljene kot bolj žensko dominantne (Bäck in dr. 2014).

Spolno reprezentacijo in razlike v parlamentarnem diskurzu med moškimi in ženskami v slovenskem, britanskem in španskem parlamentu so preučevale že številne raziskovalke in raziskovalci. Študije, ki se ukvarjajo z vprašanjem politične

reprezentacije žensk v slovenskem parlamentu (Antić Gaber in dr. 2003; Selišnik in Antić Gaber 2015; Jalušič in Antić Gaber 2001; Antić Gaber 2011; Skubic 2023), ugotavljajo, da je kljub temu, da je bila Slovenija ena prvih tranzicijskih držav, ki je naslovila problematiko spolne neenakosti na institucionalni ravni, trajalo kar nekaj časa po uveljavitvi kvot, da so ženske v politiki dosegle kritično maso zastopanosti. Prav tako ugotavljajo, da je parlamentarno okolje v Sloveniji pogosto nenaklonjeno ženskam ter da zahteva posedovanje specifičnih kompetenc in kapitalov, posledica česar so nizka reprezentacija žensk na vodilnih političnih položajih, potiskanje žensk na nižje politične položaje ter neenaka participacija moških in žensk v aktivni politiki. Študije politične reprezentacije in delovanja žensk v španskem parlamentu (Sanjaume-Calvet in dr. 2023; Verge in dr. 2018; Espírito-Santo in dr. 2019; Valiente 2008) ugotavljajo, da sta predvsem trud feminističnega gibanja v Španiji in delo strank leve politične opcije pripomogla k hitri implementaciji sistema spolnih kvot in visokemu deležu žensk v španskem parlamentu. Raziskave sicer opozarjajo, da se ženske v španski politiki še vedno soočajo s številnimi ovirami, kot so na primer usklajevanje domačega gospodinjanskega dela s političnim udejstvovanjem in da ženske pogosteje kot moški delujejo v sferi politike, ki se intenzivneje posveča vprašanjem socialne varnosti in pogosteje sodelujejo s civilnodružbenimi organizacijami. Tudi raziskave politične participacije žensk v britanskem parlamentu (O'Brien in Piscopo 2018; Uberoi in dr. 2019; Taylor 2021; Mackay 2004) ugotavljajo, da je politična sfera v Veliki Britaniji kljub sicer očitnemu izboljšanju in kljub temu, da so ženske sicer izjemno aktivne v strankarski politiki, še vedno moško dominantna in da predvsem pozicije moči v politiki v veliki meri zasedajo moški. Zanimiva je analiza Nugent in Krook (2019), v kateri s sodelavkami analizirata pojav, ko v britanskem parlamentu moški govorijo namesto žensk in jim s tem odvzemajo možnost izražanja lastnih stališč ter brez dovoljenja žensk predstavljajo njihova mnenja in zavzemajo politične pozicije. Tovrstne raziskave so izjemnega pomena, saj jasno pokažejo na problematiko neenake politične reprezentacije moških in žensk ter na neenak položaj parlamentark in parlamentarcev znotraj parlamentarnega diskurza.

Na tem mestu se zdi ključno omeniti, da čeprav se osredotočamo na podobne raziskovalne cilje kot zgornje raziskave, je glavna razlika med omenjenimi raziskavami in našo predvsem v načinu zbiranja podatkov. Medtem ko večina omenjenih raziskav podatke zbere s tradicionalnimi družboslovnimi tehnikami, se v našem primeru poslužimo zbiranja podatkov s kombinacijo digitalnih metod, uporabljenih v podatkovnih znanostih, in klasične sociološke analize. Kot pojasnimo spodaj, z metodologijo, ki jo uporabljajo v podatkovnih znanostih, lahko hitreje, učinkoviteje, natančneje in bolj celostno pridobimo zelene podatke, hkrati pa klasične

sociološke tehnike uporabimo za interpretacijo in kontekstualizacijo pridobljenih podatkov. Kljub očitni uporabnosti tehnik podatkovne znanosti v sociološkem raziskovanju pa je njihovo uporabo vseeno treba podvreči kritični refleksiji, kar storimo v sklepnem delu, ko govorimo o omejitvah pričujoče raziskave.

3 Metodologija

Kot izpostavimo v uvodu, smo se v raziskavi osredinili na analizo spolne reprezentacije in neenakega razmerja moči med parlamentarkami in parlamentarci v nacionalnih parlamentih treh evropskih držav – Slovenije, Španije in Velike Britanije. Poleg tega smo v raziskavi želeli ugotoviti, kakšno argumentativno in strukturno moč imajo parlamentarke in parlamentarci ter kako sta oba koncepta moči povezana z deleži govorov in omemb parlamentark in parlamentarcev. Ugotovljamo namreč, da so odnosi moči znotraj parlamentarnega diskurza tisti, ki so ključni za sprejemanje odločitev, in da znotraj parlamentarnega diskurza neprestano poteka boj za moč.

V naši raziskavi smo politično moč razumeli na dva načina – kot argumentativno in kot strukturno moč. Z analizo argumentativne moči (angl. *argumentative power*) parlamentark in parlamentarcev smo želeli ugotoviti, kako govori in omembe parlamentark in parlamentarcev vplivajo na njihovo moč znotraj parlamentarnih razprav. Konkretnije želimo pokazati, kako se argumentativna moč ustvarja znotraj parlamentarnega diskurza kot takega in kako vpliva na razmerja moči znotraj parlamenta. Po drugi strani pa smo z analizo koncepta strukturne moči (angl. *structural power*) želeli preveriti, kako so govorne prakse parlamentark in parlamentarcev povezane s temo parlamentarnih razprav in posledično z razmerji moči znotraj parlamenta. Tu smo se oprli na zgoraj omenjene raziskave o »trdih« in »mehkih« temah (Bäck in dr. 2014) ter preverjali, ali tovrstna distinkcija tem velja tudi za slovenski, španski in britanski parlament. Pri tem smo se osredotočili na pet političnih tem, in sicer na finance, energetiko, zdravstvo, izobraževanje in migracije.³

Ker smo se osredinili na analizo moči, je bil eden od glavnih intelektualnih izzivov ugotoviti, na kakšen način se lotiti analiziranja moči znotraj parlamentarnih razprav. Odločili smo se, da bomo moč razumeli s pomočjo vpliva, ki ga

---

3. Izbira tem za analizo ni bila naključna, pač pa so bile teme izbrane namenoma, in sicer na podlagi že opravljenih in omenjenih raziskav, ki znotraj distinkcije »trdih« in »mehkih« tem pogosto govorijo ravno o teh petih temah. Tako smo tudi mi želeli ugotoviti, ali drži klasifikacija energetike in financ kot »trdih« tem ter zdravstva in izobraževanja kot »mehkih« tem. Poleg tega nas je konkretnije zanimalo, kako lahko klasificiramo temo migracij, za katero v literaturi nismo našli konsenza o tem, ali gre za »trdo« ali »mehko« temo.

imajo parlamentarke in parlamentarci znotraj parlamentov, in pri tem sledili Ilie (2009), ki ugotavlja, da parlamentarke in parlamentarci znotraj parlamentov ves čas tekmujejo v merjenju moči in pri tem igrajo različne vloge – od govork in govorcev pa do poslušalk in poslušalcev. Ta konfrontacijski dialog smo razumeli kot ključnega pomena za parlamentarno tekmovalnost ter predpostavili, da politična moč parlamentark in parlamentarcev izhaja iz političnega vpliva in vlog, ki jih imajo znotraj parlamentov. Političnega vpliva torej nismo razumeli le kvantitativno kot število govorov parlamentark in parlamentarcev, pač pa tudi kvalitativno, v smislu odmeva, ki ga imajo njihovi govori. Ta koncept smo poimenovali *relevanca* (angl. *relevance*) in jo proporcionalno povezali s politično močjo – višja kot je *relevanca*, večja je politična moč parlamentark in parlamentarcev. Opredelili smo dve obliki *relevance* – aktivno in pasivno. Aktivna *relevanca* (angl. *active relevance*, v nadaljevanju AR) je število oziroma delež govorov posameznih parlamentark in parlamentarcev. S to metriko namreč razmeroma enostavno ugotovimo, kolikšen je delež govorov, ki so jih imele posamezne parlamentarke in parlamentarci. Aktivno *relevanco* smo tako enostavno lahko izmerili s štetjem števila govorov, ki so jih imele posamezne parlamentarke in parlamentarci znotraj parlamentov. Po drugi strani pa smo pasivno *relevanco* (angl. *passive relevance*, v nadaljevanju PR) opredelili kot delež omemb oziroma referenc na posamezne parlamentarke in parlamentarce. Metrika pasivne *relevance* nam je tako omogočala, da smo ugotavljali, kakšno resonanco imajo posamezni govori znotraj parlamentov in kako relevantni so posamezni govori, ne da bi parlamentarke in parlamentarci dejansko aktivno sodelovali. Pasivno *relevanco* smo izmerili z označevanjem imenskih entitet in z ugotavljanjem, kolikokrat so bile parlamentarke in parlamentarci omenjeni v posameznih govorih svojih kolegin in kolegov.

Podatke za raziskavo smo zbrali s pomočjo parlamentarnega korpusa ParlaMint 2.0 (Erjavec in dr. 2023), ki vsebuje transkripcije parlamentarnih sej parlamentov več kot 20 evropskih držav, in sicer med letoma 2009 in 2022. Korpusi so enotno kodirani in jezikovno označeni, dodani pa so jim tudi različni metapodatki o več kot 11.000 parlamentarcih in parlamentarkah ter njihovih političnih strankah. Korpus ParlaMint nam omogoča tudi dostop do prej omenjenih imenskih entitet⁴ (angl. *named entities*), na podlagi katerih smo s pomočjo

---

4. Imenske entitete so v našem primeru predstavljale »ime« in/ali »priimek« (slovenski in španski parlament) oziroma »naziv« (britanski parlament) posameznih parlamentark in parlamentarcev. Programska oprema znotraj posameznega korpusa je namreč omogočila zaznavanje posamezne imenske entitete, kar smo uporabili za ugotavljanje, ali so se govorniki in govornice v svojih govorih nanašali na točno določene parlamentarke in

programske opreme lahko ugotavljali pogostost naslavljanja in omenjanja parlamentark in parlamentarcev znotraj posameznih govorov.

Analizirali smo podatke treh spodnjih domov parlamentov:⁵ španskega Congreso de los Diputados, britanskega House of Commons in slovenskega Državnega zbora. Čeprav korpusi vsebujejo podatke različnih parlamentarnih obdobj (večina med letoma 2009 in 2022), smo našo raziskavo zasnovali na podatkih o zadnjem končanem mandatu vlade, kar je za Slovenijo pomenilo med letoma 2014 in 2018, za Španijo med letoma 2016 in 2019 ter za Veliko Britanijo med letoma 2017 in 2019. Osredotočili smo se na analizo parlamentarnega diskurza o petih političnih temah: zdravstvu, financah, energetiki, izobraževanju in migracijah. Pred analizo smo finance in energetiko obravnavali kot »trdi« temi, zdravstvo in izobraževanje kot »mehki« temi, migracije pa smo obravnavali kot »dvoumno« temo, saj v literaturi ni bilo jasnega konsenza o njeni kategorizaciji. Glede na izbrano analizirano tematiko smo s pomočjo ročnega tematskega modeliranja določili glavne ključne besede ter s pomočjo konkordančnika No-Sketch Engine⁶ (Kilgarriff in dr. 2014) našli in klasificirali govore, ki so se nanašali na zeleno tematiko. Če je govor vseboval katero od določenih ključnih⁷ besed, smo ga pripisali eni od petih tematik. Kvantitativne podatke iz analize spolne

---

parlamentarce. Če je program znotraj govora zaznal imensko entiteto, smo to označili kot »omembo«, govor pa smo nato še prebrali in ugotovili, ali je bila imenska entiteta označena pravilno. Pravilnost označevanja imenskih entitet po korpusih je bila naslednja: Slovenija (100 %), Velika Britanija (86 %), Španija (77 %). Pri tem je treba kritično reflektirati pravilnost označevanja španskih imenskih entitet, saj je pri 77 % pravilnosti pomenilo, da je bila skoraj četrtina imenskih entitet označenih napačno. Natančnega razloga za tovrstno odstopanje ne poznamo, najverjetneje pa gre za odstopanje zaradi načina nagovarjanja poslank in poslancev v parlamentih in pa za določene kulturno specifične razloge, kot je na primer pogosto pojavljanje enakih priimkov. Zanimivo je, da podatkovni znanstveniki napake v omembah niso posebej problematizirali, zato se tudi v pričujočem članku nismo natančneje ukvarjali z iskanjem razlogov zanjo.

5. Vse tri parlamente smo razumeli kot dvodomne, čeprav se zavedamo, da v okviru slovenskega parlamenta govorimo o nepopolni dvodomnosti.
6. Konkordančnik NoSketch Engine je namenjen iskanju ključnih besed v velikih bazah podatkov, kot so korpusi. V našem primeru smo iskali po nacionalnih korpusih ParlaMint_ES, ParlaMint_SI in ParlaminT_UK.
7. Ključne besede so bile za analizo vseh treh korpusov uporabljene v vseh treh jezikih. Tukaj jih navajamo samo v slovenščini, prav tako pa ne navajamo vseh, ampak samo tiste z največ korpusnimi zadetki: energetika (nafta, elektrika, ogrevanje, plin, baterija, vodik), izobraževanje (univerza, šola, študenti, učenci, kurikulum, akademsko), zdravstvo (bolezen, bolnišnica, zdravnik, osebni zdravnik, NHS, NIJZ), finance (davek, valuta, banka, trgovanje, centralna banka, ECB) in migracije (azil, migrant, begunec, migracija, viza, pobeg).

reprezentacije nacionalnih parlamentov ter analize aktivne in pasivne relevance žensk po posameznih tematikah smo zbrali v dveh ločenih tabelah in na podlagi teh tabel opravili še interpretacijo podatkov, delno podkrepjeno s kvalitativno analizo tematik v smislu klasifikacije podatkov v izbranih pet tematskih kategorij.

4 Analiza parlamentarnega diskurza

V empiričnem delu najprej predstavimo najpomembnejše podatke, ki smo jih zbrali s korpusom ParlaMint. V prvem delu poglavja predstavimo spolno reprezentacijo žensk v posameznih nacionalnih parlamentih ter prikažemo splošni delež aktivne in pasivne relevance žensk v parlamentih; tako opredelimo argumentativno moč parlamentark in parlamentarcev. V drugem delu poglavja predstavimo aktivno in pasivno relevantno žensk glede na posamezno izbrano tematiko ter s tem opredelimo strukturno moč parlamentark in parlamentarcev.

4.1 Spolna reprezentacija in argumentativna moč

V Tabeli 1 so predstavljena števila in deleži parlamentark, njihovih govorov (aktivna relevantna) in omemb (pasivna relevantna) v primerjavi s skupnim številom parlamentark in parlamentarcev. Na tem mestu bi radi opozorili, da smo analizirali tri po sestavi in načinu delovanja različne parlamente z velikimi razlikami v številu parlamentark in parlamentarcev. Njihovo število v tabeli se razlikuje od števila mest v parlamentih posameznih držav, saj smo pri zbiranju podatkov upoštevali specifične mandatske obdobja, iz katerega smo podatke dobili (upoštevali smo vse odstope in nova imenovanja, manjkajoče poslanke in poslance itd., odstranili pa smo govore gostov in gostij v parlamentu ter govore predsednic in predsednikov).

Glede na podatke v Tabeli 1 lahko ugotovimo, da je delež parlamentark v vseh treh parlamentih sicer nizek, vendar še vedno višji od prej omenjenega svetovnega povprečja (26,5 %). Najvišji delež žensk je v španskem parlamentu (41,2 %), najnižji v britanskem (32,4 %); Slovenija je imela v analiziranem preučevanem obdobju 36,6 % poslank. Poleg tega podatki jasno pokažejo, da parlamentarke opravijo manj kot polovico vseh govorov o prej omenjenih tematikah. Največ govorov ženske opravijo v španskem parlamentu (skoraj 37 %), najmanj v slovenskem (27,8 %), v britanskem pa ženske opravijo 34,6 % govorov. Tako je britanski parlament edini, kjer ženske opravijo višji delež govorov, kot je delež reprezentacije žensk v parlamentu, kar je pomemben podatek. Kljub temu da je delež govorov parlamentark v Španiji in Sloveniji nižji od deleža njihove politične reprezentacije, je njihova aktivna relevantna še vedno razmeroma visoka, kar pomeni, da imajo ženske v obeh parlamentih razmeroma visoko število

govorov. Bolj zaskrbljujoči so podatki o omembah parlamentark oziroma njihovi pasivni relevanci. Podatki kažejo, da je pasivna relevantna žensk v Veliki Britaniji razmeroma visoka (35,1 %) in – kar je najpomembnejše – višja od deleža parlamentark. Po drugi strani je pasivna relevantna v Sloveniji in Španiji ne le nižja od deleža parlamentark, temveč je celo pod 20 % (Španija 13,6 %, Slovenija 18,6 %). Predvsem zaskrbljujoče pa je dejstvo, da ima Španija najvišji delež parlamentark, ki v primerjavi s Slovenijo in Veliko Britanijo opravijo tudi največ govorov, vendar pa so najmanjkrat omenjene v govorih drugih parlamentark in parlamentarcev ter imajo nizko pasivno relevantno.

Tabela 1: Prikaz osnovnih podatkov o posameznih nacionalnih parlamentih.

Država	Mandatno obdobje	Število PP ⁸	Delež ŽPP ⁹	Govori žensk	Ženska AR ¹⁰	Omembe žensk	Ženska PR ¹¹
Velika Britanija	2017–2019	645	32,4 %	168k	34,6 %	28k	35,1 %
Španija	2016–2019	388	41,2 %	11k	36,8 %	6,4k	13,6 %
Slovenija	2014–2018	101	36,6 %	21,9k	27,8 %	11,8k	18,6 %

Glede na zgornje podatke lahko ugotovimo, da je ženskam v vseh treh državah vstop v politiko omogočen in da predvsem v španskem parlamentu ženske zasedejo razmeroma visok delež parlamentarnih mest. Treba je sicer poudariti, da so deleži parlamentark v vseh treh parlamentih še vedno prenizki – ženske namreč predstavljajo polovico populacije¹², v parlamentih pa zasedejo med 32 % in 41 % mest. Vseeno pa so podatki spodbudni, saj nakazujejo na delovanje spolnih kvot. Ugotovimo lahko tudi, da ženske v parlamentih razmeroma veliko govorijo oziroma jim je omogočena verbalizacija in argumentacija njihovih pogledov in stališč. Zaskrbljujoči pa so podatki o pasivni relevanci parlamentark v Sloveniji in Španiji, saj je ta v primerjavi z deležem njihove spolne reprezentacije in aktivne relevance izjemno nizka. Sklepali bi lahko, da je sicer ženskam omogočen vstop v politiko in da imajo možnost argumentacije, vendar pa njihovi

8. Število parlamentark in parlamentarcev.

9. Delež parlamentark.

10. Aktivna relevantna parlamentark.

11. Pasivna relevantna parlamentark.

12. Podatki za leto 2023 kažejo, da v Sloveniji ženske predstavljajo 51,1 % populacije, v Evropi 51,2 %, na svetu pa ženske predstavljajo 49,7 % populacije.

argumenti, pogledi in stališča pogosto niso slišani oziroma se jih v parlamentu ne upošteva, saj se žensk v govorih drugih parlamentark in parlamentarcev ne omenja. Tovrstni podatki bi lahko nakazovali na to, da je ženskam mesto v nacionalnih parlamentih zagotovljeno le zaradi uvedbe ženskih kvot, v trenutku zasedbe mesta pa je njihova vloga ponovno neenakovredna moški; v primerjavi z moškimi dobijo manj možnosti za izražanje lastnih mnenj in stališč, predvsem pa so njihovi argumenti pogosto preslišani. Za natančnejše sklepanje o položaju žensk v politiki in o njihovi participaciji bi sicer bila potrebna bolj celostna analiza (ne le dotičnih podatkov, pač pa tudi lastnih izkušenj političark), saj nam podatki, pridobljeni v pričujoči raziskavi, ne morejo prikazati celotne slike političnega delovanja žensk.

4.2 Strukturna moč

Kot smo omenili že prej, smo koncept strukturne moči uporabili za analizo govornih praks parlamentark in parlamentarcev o petih političnih temah. Izbrali smo dve temi, ki so jih v literaturi Bäck in dr. (2014) klasificirali kot »trdi« (finance in energetika), dve temi, klasificirani kot »mehki« (zdravstvo in izobraževanje), in temo migracij, ki smo jo razumeli kot »dvoumno«, saj v literaturi ni jasnega konsenza o tem, ali je bolj moško ali bolj žensko dominantna. V Tabeli 2 so prikazani deleži aktivne in pasivne relevance parlamentark glede na omenjene politične tematike v nacionalnih politikah držav ter pozitivna oziroma negativna odstopanja med aktivno in pasivno relevanto ter deležem spolne reprezentacije žensk v parlamentih.¹³ Treba je izpostaviti, da smo pri analizi podatkov iz spodnje tabele predpostavili, da bi se moral delež žensk v parlamentu ujemati z deležem njihovih govorov in z deležem omemb v govorih preostalih parlamentark in parlamentarcev¹⁴. Delež odstopanja od osnovne vrednosti smo tako razumeli kot višjo oziroma nižjo relevanto znotraj parlamenta in je pomenila večjo ali manjšo pomembnost govorov in omemb parlamentark v primerjavi z njihovo spolno reprezentacijo. Z drugimi besedami, višja ali nižja aktivna in pasivna relevanta ne pomenita, da so ženske opravile več govorov kot moški oziroma da so bile večkrat omenjene, pač pa da je delež govorov in omemb višji oziroma nižji od pričakovanega glede na delež njihove spolne reprezentacije.

13. Pozitivna odstopanja so za lažjo vizualizacijo v tabeli označena s krepko pisavo. Pod vsakim deležem aktivne in pasivne relevance je izračunano tudi pozitivno oziroma negativno odstopanje od pričakovane vrednosti.

14. Primer: če je bilo v enem od nacionalnih parlamentov 30% žensk, smo predvidevali, da bi morale ženske imeti 30 % govorov in 30 % omemb v govorih drugih parlamentark in parlamentarcev.

Tabela 2: Število vseh govorov parlamentark ter njihova aktivna in pasivna relevanca. Odebeljene številke prikazujejo pozitivno oziroma negativno odstopanje od celotnega deleža parlamentark, predstavljenega v Tabeli 1, v določenem nacionalnem parlamentu.

Tema	Velika Britanija			Španija			Slovenija		
	Skupaj	ŽAR ¹⁵	ŽPR ¹⁶	Skupaj	ŽAR	ŽPR	Skupaj	ŽAR	ŽPR
Finance	15k	30,1 %	33,2 %	2,4k	32,9 %	12,6 %	7,3k	25,1 %	17,9 %
* razlika		-3,2 %	+0,9 %		-8,6 %	-28,9 %		-11,5 %	-18,7 %
Energetika	1,9k	32,4 %	34,0 %	< 1k	35,7 %	13,1 %	< 1k	23,1 %	17,8 %
* razlika		+0,0 %	+1,6 %		-5,8 %	-28,4 %		-13,5 %	-18,8 %
Zdravstvo	11k	41,8 %	42,2 %	1,1k	47,8 %	20,4 %	2,1k	38,3 %	25,8 %
* razlika		+9,4 %	+9,8 %		+6,3 %	-21,0 %		+1,7 %	-10,8 %
Izobraževanje	9,3k	39,7 %	40,1 %	1,9k	37,2 %	13,8 %	2,8k	34,2 %	22,1 %
* razlika		+7,3 %	+7,7 %		-4,3 %	-27,7 %		-2,4 %	-14,5 %
Migracije	2,7k	41,4 %	37,6 %	<1k	33,0 %	10,9 %	1,7k	24,3 %	16,1 %
* razlika		+9,0 %	+5,3 %		-8,5 %	-28,4 %		-12,3 %	-20,5 %

Že hiter pogled v Tabeli 2 nam pokaže, da se britanski parlament v deležih aktivne in pasivne relevance žensk močno razlikuje od španskega in slovenskega. Pri vseh analiziranih temah razen pri financah je bila aktivna relevanca parlamentark višja od vrednosti, izračunane glede na njihovo spolno reprezentacijo. Še bolj poveden pa je podatek, da je bila pasivna relevanca višja pri prav vseh temah, vključno s financami. V španskem in slovenskem parlamentu je le delež aktivne relevance žensk pri temi zdravstva višji od deleža njihove spolne reprezentacije, medtem ko so deleži aktivne in pasivne relevance pri drugih tematikah nižji. Predvsem izrazito so pri obeh parlamentih nižji deleži pasivne relevance, saj so v španskem parlamentu pri vseh temah nižji za več kot 20 odstotnih točk (med 21,0 in 28,9 odstotne točke), v slovenskem parlamentu pa za več kot 10 odstotnih točk (med 10,8 in 20,5 odstotne točke). Ugotovimo lahko torej, da se v britanskem parlamentu ženske aktivno vključujejo v praktično vse teme pogovora in da njihovi govori dosegajo dobre resonančne vrednosti oziroma da jih drugi parlamentarke in parlamentarci v svojih govorih pogosto omenjajo in se nanje nanašajo. V španskem in slovenskem parlamentu pa je situacija ravno obratna, saj se ženske aktivneje udeležujejo le pri pogovorih o zdravstvu, medtem ko

15. Ženska aktivna relevanca.

16. Ženska pasivna relevanca.

so pri drugih tematikah potisnjene bolj v ozadje. Poleg tega so pri pogovorih o zdravstvu le redko omenjane in se nanje redko nanašajo.

Če pogledamo natančneje, naša analiza pokaže, da sta finance in energtika v španskem in slovenskem parlamentu temi, kjer dominirajo pretežno moški, medtem ko se v britanskem parlamentu v debato pogosto vključujejo tudi ženske in sta temi zato manj moško dominantni. Tudi pasivna relevantca žensk pri teh temah je bila v britanskem parlamentu razmeroma visoka, medtem ko je bila v španskem in slovenskem izjemno nizka. Zdravstvo je bilo v vseh treh nacionalnih parlamentih bolj žensko dominantna tema (čeprav je v slovenskem in španskem parlamentu pasivna relevantca parlamentark presenetljivo nizka), medtem ko je bilo izobraževanje presenetljivo bolj dominantno s strani žensk le v Veliki Britaniji, ne pa tudi v Španiji in Sloveniji. Tudi pasivna relevantca žensk pri temi izobraževanja je bila v teh dveh državah razmeroma nizka. Tema migracij se je v britanskem parlamentu izkazala kot bolj žensko dominantna, saj sta bili tako aktivna kot pasivna relevantca parlamentark nad pričakovanim deležem. Po drugi strani so v španskem in slovenskem parlamentu parlamentarke razmeroma malo govorile o tematici migracij, prav tako pa so bile malokrat omenjene v govorih svojih kolegic in kolegov, kar nakazuje na dejstvo, da je bila tema migracij v Španiji in Sloveniji izrazito moško dominantna.

5 Diskusija

Rezultati pričujoče raziskave jasno pokažejo, da je vključenost v politiko še vedno močno zaznamovana s spolom posameznice oziroma posameznika. Ugotovimo namreč, da so ženske v politiki kljub očitnim napredkom v zadnjih letih še vedno podreprezentirane in da jim je vstop v politiko verjetno otežen večkrat kot moškim. Oziroma, povedano drugače, ženske v politiki predstavljajo nižji delež kot v splošni populaciji, njihova participacija v polju institucionalne politike pa je slabša kot participacija moških, kar ugotavljajo že nekatere predhodne raziskave (npr. Selišnik in Antič Gaber 2015; Verge in dr. 2018; O'Brien in Piscopo 2018). Spolna reprezentacija žensk je v vseh treh analiziranih parlamentih namreč nižja od deleža, ki ga ženske predstavljajo v populaciji (Slovenija 51,1 %, Velika Britanija 51,0 %, Španija 50,9 %); giblje se med 30 % in 40 %. Pri tem je ključno poudariti, da so bile volitve leta 2017 v britanskem parlamentu prelomne, saj je bilo izvoljenih največ parlamentark v zgodovini, čeprav je trend izvolitve žensk naraščal od leta 2015. Tudi v španskem in slovenskem parlamentu je bila situacija z izvolitvijo žensk v preučevanih parlamentarnih obdobjih podobna, pri čemer je ključno izpostaviti Španijo, kjer je bila ženska politična reprezentacija na resnično zgodovinsko visoki ravni. Samo iz podatkov o politični reprezentaciji žensk bi

sicer lahko sklepali, da položaj žensk v nacionalnih parlamentih ni tako slab, kot navadno mislimo, in da ženske brez večjih težav zasedejo mesto v politiki. Vendar pa z raziskavo jasno pokažemo, da samo politična reprezentacija žensk nikakor ni dovolj za razumevanje dejanskega stanja žensk v politiki. Primerjava spolne reprezentacije žensk in njihove argumentativne moči namreč pokaže drugačno sliko.

Podatki v raziskavi jasno pokažejo, da je kljub razmeroma visoki zastopanosti žensk v parlamentih njihova argumentativna moč še vedno nizka. Argumentativno moč smo razumeli kot odnos med izmerjeno aktivno in pasivno relevantno na eni strani ter spolno reprezentacijo na drugi. Tako v španskem kot slovenskem parlamentu sta bili aktivna in pasivna relevantna parlamentark nižji od njihove spolne reprezentacije, pri čemer je izrazito negativno izstopala Španija, saj je bila aktivna relevantna žensk od njihove spolne reprezentacije in posledično pričakovane aktivne relevance nižja za 4,4 odstotne točke, pasivna relevantna pa od pričakovane pasivne relevance nižja za kar 27,6 odstotne točke. V slovenskem parlamentu je bila aktivna relevantna žensk od pričakovane relevance nižja za 8,8 odstotne točke, pasivna relevantna pa od pričakovane relevance nižja za kar 18 odstotnih točk. Tovrstni podatki jasno pokažejo, da prisotnost žensk v nacionalnih parlamentih nikakor ne zagotavlja enakopravne in enakovredne politične vključenosti žensk v primerjavi z moškimi. Ravno nasprotno, pridobljeni podatki bi lahko nakazovali na to, da so ženske v politiko vključene samo zaradi uvedbe spolnih kvot, medtem ko so njihova mnenja in argumenti pogosto preslišani, prav tako pa v primerjavi z moškimi kolegi nimajo enakih možnosti za razpravljanje o političnih temah. Rezultati naše raziskave se tako skladajo z ugotovitvami, ki so jih Bäck in dr. (2014) ugotavljali na primeru švedskega parlamenta že desetletje nazaj, in nakazujejo na dejstvo, da je tudi argumentativna moč znotraj parlamenta močno odvisna od spola.

Po drugi strani je britanski parlament poseben fenomen, saj sta tako aktivna kot pasivna relevantna parlamentark v splošnem višji od njihove politične reprezentacije, kar je presenetljivo in nepričakovano. Natančnih razlogov za tovrstne rezultate ne poznamo (in tudi niso bili predmet raziskovanja v pričujoči raziskavi), vendar bi lahko sklepali, da jih gre iskati v kulturnih specifikah ter širšem političnem kontekstu britanskega parlamenta in njihovih parlamentarnih razprav. Volitve leta 2017 so bile prelomne, saj je bilo v parlament izvoljenih največ žensk. Obdobje 2017–2019 je bilo tudi obdobje drugega mandata Therese May kot predsednice vlade in obdobje, ko so nekatera pomembna politična mesta v Veliki Britaniji zasedle prav ženske. Raziskava, ki jo je opravil Blumenau (2021), ugotavlja, da je ravno višji delež žensk na pomembnih političnih položajih in predvsem dejstvo, da položaj predsednice vlade zaseda

ženska, lahko ključnega pomena za višjo aktivno politično participacijo žensk. Blumenau (2019) celo ugotavlja, da se delež ženskih govorov v primeru velike vključenosti žensk na pomembne politične položaje lahko poveča celo za 20 %, saj se ženske počutijo bolj spodbujene, varnejše, bolj samozavestne in podprte s strani drugih žensk. Poleg tega visoka vključenost žensk na pomembne politične položaje pomeni, da je več pozornosti namenjene temam, s katerimi se v svojih razpravah več ukvarjajo ženske. Verjetno je visoka argumentativna moč žensk v britanskem parlamentu tudi posledica specifičnega tipa britanskega parlamentarnega diskurza in razgretih parlamentarnih razprav, v katerih pogosto prihaja do motenj, prekinitev in hkratnega govorjenja več parlamentark in parlamentarcev.

V raziskavi ugotavljamo, da je strukturna moč parlamentarcev in parlamentark močno odvisna predvsem od tematike parlamentarnega diskurza ter da distinkcija »trdih« in »mehkih« političnih tem ni tako enostavna, kot se zdi na prvi pogled. V našem primeru smo jasno pokazali, da dihotomija med »trdimi« (finance, energetika) in mehki temi (izobraževanje, zdravstvo) ni univerzalno resnična, pač pa se klasifikacija tovrstnih tem razlikuje glede na parlamentarno okolje in politični kontekst, v katerem se teme pojavljajo. Čeprav primera slovenskega in španskega parlamenta nakazujeta na to, da so finance in energetika izrazito moško dominantne teme, pa primer britanskega parlamenta tovrstno klasifikacijo zavrača, saj o obeh temah parlamentarke govorijo več od pričakovanega deleža. Enako velja za izobraževanje, ki je v slovenskem in španskem parlamentu ponovno bolj moško dominirano, čeprav ga literatura pogosto klasificira kot temo, kjer dominirajo ženske, kar smo v našem primeru potrdili za britanski parlament. Zanimiv fenomen je tematika zdravstva, ki je bila v vseh treh parlamentih bolj žensko dominantna, čeprav je bila pasivna relevantna parlamentark v Sloveniji in Španiji nižja od pričakovane.

Posplošeno razumevanje tematik kot moško oziroma žensko dominantnih je torej napačno, saj je za njihovo klasifikacijo potrebna natančnejša analiza parlamentarnega diskurza in upoštevanje političnega konteksta, v katerem do diskurza prihaja. V našem primeru se je to pokazalo predvsem pri diskurzu o migracijah (ki ga literatura pogosto klasificira kot »mehko« temo), kjer pokažemo, da je v dveh od treh parlamentov (v španskem in slovenskem) tema izjemno moško dominantna. Na tem mestu je treba izpostaviti še nekaj: o migracijah se je v britanskem parlamentu glede na delež vseh govorov govorilo razmeroma malo, sploh če število govorov primerjamo s številom govorov v španskem in slovenskem parlamentu. Sklepamo, da je to posledica problematike migrantske krize med letoma 2015 in 2017, ki je bila v Španiji in Sloveniji veliko bolj izrazita kot v Veliki Britaniji, saj gre za državi na robovih Evropske unije in schengenske meje, kjer so se z migrantsko krizo soočali drugače kot v notranjosti Evrope.

6 Zaključek

V pričujoči raziskavi na primeru treh nacionalnih parlamentov (slovenskega, španskega in britanskega) ugotavljamo, da je politika še vedno izjemno moško osredičeno polje z razmeroma nizko reprezentacijo žensk. Na podlagi rezultatov sicer lahko sklepamo, da je uvedba spolnih kvot v politiki pomenila pomembno prelomnico, saj se je ženska politična reprezentacija po uvedbi kvot pomembno spremenila na bolje in so ženske dobile možnost aktivnega sodelovanja v politiki, ki je bila zgodovinsko gledano vedno polje moške dominacije. Prav tako tudi uvedba spolnih kvot ženske participacije ni povečala do takšne mere, da bi ženske v politiki zasedle polovico mest, pa čeprav predstavljajo polovico populacije. Moška reprezentacija je v politiki torej še vedno na višji ravni, poleg tega pa so ženske pri vstopanju v politiko izpostavljene številnim oviram in omejitvam, ki jim moški niso.

Prav tako je treba podariti, da samo uvedba kvot in povečana spolna reprezentacija žensk nikakor nista dovolj in da to še ne pomeni, da imajo ženske in moški v politiki enakovredne vloge. To je jasno vidno na primeru španskega parlamenta, kjer je sicer spolna reprezentacija žensk sorazmerno visoka, vendar pa sta bili argumentativna in strukturna moč žensk na rekordno nizki ravni. Sklepamo lahko, da samo prisotnost žensk v politiki nikakor ne zagotavlja njihove enakovredne politične participacije in da kljub visokemu deležu žensk, vključenih v parlament, vloga parlamentaric ni enakovredna vlogi parlamentarcev. Naši rezultati tudi v splošnem kažejo, da imajo ženske v vseh treh nacionalnih parlamentih manj govorov kot moški, predvsem pa so slišane in omenjene razmeroma redko oziroma redkeje od pričakovanj.

Parlamentarni diskurz je torej še vedno moško dominanten, ženske pa v njem pogosto nimajo možnosti enakopravne predstavitve lastnih pogledov in stališč oziroma so njihova mnenja pogosto preslišana, kar ugotavljamo pri analiziranju deleža govorov in omemb znotraj političnih tem. V raziskavi namreč pokažemo, da razdelitev tem na »trde« in »mehke« oziroma na moško in žensko dominantne ni univerzalno resnična in da je klasifikacija posamezne teme kot moško oziroma žensko dominantne močno odvisna od parlamentarnega diskurza ter parlamentarnega in političnega konteksta posameznega nacionalnega parlamenta. Poleg tega v raziskavi pokažemo, da ženske v politiki participirajo manj in so omenjene redkeje kot moški, kar bi lahko nakazovalo na specifične ovire, ki so jim v svoji politični karieri izpostavljene ženske. Na tem mestu bi v zvezi z nizko politično participacijo žensk izpostavili še fenomen samoeliminacije političark. Nekateri raziskave (npr. Antić Gaber in dr. 2014) namreč pokažejo, da se med ženskami beleži odpor do institucionalne politike (kar velja tudi za slovenski

prostor), kar bi lahko bilo eden od razlogov za nizko politično participacijo žensk. Zakaj do tovrstne samoeliminacije pride in kje so razlogi, da se ženske aktivneje ne odločajo za vstop v politiko, pa je vprašanje, ki ostaja odprto za nadaljnje raziskovanje in analizo.

Nerazumevanje oziroma pomanjkljivo interpretacijo političnega in parlamentarnega konteksta vseh treh parlamentov razumemo kot ključno pomanjkljivost pričujoče raziskave. Zavedamo se namreč, da bi morali za bolj celovito interpretacijo podatkov natančneje raziskati kontekst političnega dogajanja v Španiji, Sloveniji in Veliki Britaniji, saj bi tako lahko bolje razumeli, zakaj prihaja do razlike v deležu govorov in omemb moških in žensk. Ugotavljamo namreč, da je razumevanje političnega konteksta posamezne države ključnega pomena za analiziranje razmerij moči v nacionalnem parlamentu in da bi s pomočjo strokovnjakov oziroma strokovnjakinj, ki bolje poznajo politične razmere v posameznih državah, lahko natančneje interpretirali dobljene rezultate.

Po drugi strani pa bi radi poudarili, da tovrstne raziskave jasno prikažejo, kako pomembno je multidisciplinarno sodelovanje pri preučevanju parlamentarnega diskurza. Sodelovanje podatkovnih in družboslovnih znanosti se je namreč izkazalo za izjemno učinkovito, saj smo z znanjem podatkovnih znanstvenikov učinkovito in hitro prišli do podatkov, do katerih bi z ročnim zbiranjem prišli veliko počasneje, hkrati pa bi bila baza zbranih podatkov podvržena večjemu tveganju za izgubo teh podatkov. Uporaba metod in tehnik podatkovnih znanosti, ki je sicer v sociološkem raziskovanju razmeroma redka, se je v naši raziskavi izkazala za izjemno učinkovito in uporabno, in to kljub nekaterim očitnim omejitvam. Ena od omejitev je zagotovo v dejstvu, da sociologinje in sociologi večinoma nismo usposobljeni za uporabo digitalnih tehnik in metod ter za pridobivanje in zbiranje podatkov v tovrstni obliki ter da pri tem nujno potrebujemo pomoč podatkovnih znanstvenic in znanstvenikov. Pomoč je nujna ne le v procesu samega zbiranja podatkov, pač pa tudi pri njihovi obdelavi, poleg tega pa potrebujemo obširno razlago metodologije zbiranja podatkov in procesov, ki se dogajajo v ozadju in privedejo do nastanka baze podatkov. Le tako namreč lahko razumemo, na kakšen način smo določene podatke pridobili. Po drugi strani pa moramo sociologinje in sociologi podatkovnim znanstvenicam in znanstvenim posredovati natančne zahteve, raziskovalna vprašanja in podatke o tem, na kaj se raziskava osredinja, saj le tako lahko pridobimo tiste podatke, ki so za posamezno raziskavo resnično koristni in bodo pomembni za nadaljnjo analizo. Obenem pa se je treba zavedati, da so podatki, kljub temu da so bili pridobljeni z računalniškim kodiranjem in uporabo različne programske opreme, še vedno lahko nepopolni in izpostavljeni najrazličnejšim napakam. Zato je nujno, da podatke, ki jih uporabimo za analizo, vedno tudi ročno pregledamo in ugotovimo njihovo natančnost in

raven pojavljajočih se napak.¹⁷ Ob tem je treba poudariti, da samo pridobljena baza podatkov še ni dovolj za uspešno opravljeno raziskavo; podatke je treba obdelati ter kontekstualno razčleniti in analizirati, za kar smo v pričujoči analizi uporabili klasične sociološke tehnike. Brez kritične analize, prevpraševanja in postavljanja v kontekst so namreč podatki neuporabni. Pričujoča raziskava predvsem jasno pokaže, kako pomembno je v raziskovanju parlamentarnega diskurza upoštevati politični in družbeni kontekst, v katerem se diskurz odvija, in ju upoštevati pri analiziranju podatkov. Ugotovimo lahko, da so podatkovne znanosti ponudile učinkovite metode za zbiranje podatkov, po drugi strani pa je družboslovje ponudilo učinkovite metode za postavitev raziskovalnih vprašanj ter analizo in kontekstualizacijo podatkov. Zato se zavzemamo za več tovrstnih sodelovanj, saj se nam zdi, da s podobnimi projekti in raziskavami lahko uspešno prepletamo dve raziskovalni področji, ki se na prvi pogled zdita nezdružljivi.

SUMMARY

In the paper, we focus on the important question of political representation and parliamentary power within the national parliaments of three European countries. Parliamentary debates and discourse shape the legislature and MPs compete for political power and it is precisely this concept of power and its correlation with gendered political representation in parliaments that we were interested in the study. Our preliminary assumption, based not only on a literature review but also on the exact situation in the national parliaments of different countries around the world, was that the political representation of men and women is still unequal, despite the introduction of gender quotas and the positive trend of increasing numbers of women in politics. We also assumed that women are not only unequally represented in national parliaments, but also have less political power than men, which was based on our hypothesis that female MPs tend to speak less than men and that the frequency of their parliamentary speeches depends on the topic being discussed. We also hypothesised that even when women are given the floor, their arguments and viewpoints are often ignored and unheard, and their views are rarely mentioned in other MPs' speeches. We understood the concept of political power in two ways – as argumentative power and as structural power, where both concepts were crucial for the analysis.

---

17. V pričujoči raziskavi na primer ugotavljamo, da je bila v primeru Španije skoraj četrtina imenskih entitet beleženih napačno, kar razumemo kot razmeroma veliko korpusno napako, sploh v primerjavi s Slovenijo in Veliko Britanijo, kjer je bil razpon napake nižji oziroma napake ni bilo. Napako smo ugotovili med ročnim pregledovanjem natančnosti označevanja imenskih entitet.

To obtain the data, we used one of the most comprehensive parliamentary corpora on the Internet – the ParlaMint corpora (Erjavec et al. 2022). These corpora span several legislative periods and the transcripts of speeches date from 2009 to 2022. We focused the analysis on the last completed legislative period of the national parliaments of three European countries – Spain (2016–2019), Slovenia (2014–2018) and the United Kingdom (2017–2019). In each of the three parliaments, we analyzed the political representation of women as well as their argumentative and structural power. By argumentative power, we meant the overall proportion of speeches made by female MPs and the number of mentions or references to those made by their parliamentary colleagues. To this end, we defined two types of relevance of MPs in parliament: active relevance (AR) indicated the proportion of speeches made by MPs and showed the extent to which MPs had actively participated in debates. While analysing structural power, we were interested in how the speaking habits of male and female MPs related to the respective topic in parliamentary discourse, and measured the active and passive relevance of female MPs to the topic being discussed. We found that the concepts of power and relevance are proportional to each other – the greater the power of the MP, the greater their relevance in parliament and vice versa. To fully understand the concept of structural power, we focused on five major policy issues – finance, energy, healthcare, education and migration, which were categorised in three groups according to the Bäck et al. (2014) classification. Finance and energy were categorised as “hard” issues (i.e., issues that tend to be dominated by male MPs), education and health as “soft” issues (i.e., issues that tend to be dominated by female MPs), while migration was considered an ambiguous issue since no consensus on its classification was found in the literature.

The results of our analysis clearly show that political participation continues to be strongly gendered and that women encounter various problems and difficulties upon entering politics. Gender representation in the three parliaments studied was around 30%–40%, well below the expected level of 50% (given that women make up 50% of the world’s population), but still at the highest level historically. The Spanish parliament had the highest proportion of female MPs (41%), while the proportion of female MPs in the UK and Slovenian parliaments was lower (UK – 32.4%, SI – 36.6%). We also found that despite the relatively high political representation, women still have much lower argumentative power than men. In all three parliaments, women’s active and passive relevance was lower than their share of political representation, with Spain showing particularly negative values. This reveals that even though the Spanish parliament had the biggest share of female MPs, the mere presence of female MPs in parliament

is not reflected in their participation in debates. Although they hold the same position, female MPs have fewer opportunities to express their opinions.

Our research additionally showed that structural power in parliaments varies thematically and that also on issues generally considered "soft" women do not necessarily have a greater say than men. The dichotomy between "hard" and "soft" issues might therefore not be universally valid. Instead, the division into "hard" or "soft" issues depends strongly on the political and cultural context and the functioning of the national parliaments. Further, our research highlights the importance of collaboration between social and data sciences as the latter can provide highly valid data, and shows that multidisciplinary research can provide meaningful results and expose constructs that serve as harmful obstacles in the realisation of equality.

Literatura

- Abercrombie, Gavin, in Batista-Navarro, Riza (2020): Sentiment and position-taking analysis of parliamentary debates: a systematic literature review. *Journal of Computational Social Science*, 3 (1): 245–270.
- Andrushchenko, Mykola, in dr. (2022): Using parsed and annotated corpora to analyze parliamentarians' talk in Finland. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 73 (2): 288–302.
- Antić Gaber, Milica (2011): Slovenska politika – dobro zastražena moška trdnjava. *Ženske na robovih politike*: 227–253.
- Antić Gaber, Milica, in dr. (2003): *Ženske v slovenskem parlamentu: Pod kritično maso zastopanosti*. Ljubljana: Mirovni inštitut.
- Antić Gaber, Milica, in Ilonszki, Gabriella (2003): *Women in Parliamentary Politics: Hungarian and Slovene Cases Compared*. Ljubljana: Mirovni inštitut.
- Bäck, Hanna, in dr. (2014): Who takes the parliamentary floor? The role of gender in speech-making in the Swedish Riksdag. *Political Research Quarterly*, 67 (3): 504–518.
- Bayley, Paul (2004): Introduction. The whys and wherefores of analysing parliamentary discourse. V P. Bayley (ur.): *Cross-Cultural Perspectives on Parliamentary Discourse*: 1–44. Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Bischof, Karin, in Ilie, Cornelia (2018): Democracy and discriminatory strategies in parliamentary discourse. *Journal of Language and Politics*, 17 (5): 585–593.
- Blaxill, Luke (2013): Quantifying the language of British politics, 1880–1910. *Historical Research*, 86 (232): 313–341.
- Blaxill, Luke, in Beelen, Kaspar (2016): A Feminised Language of Democracy? Women's Representation in the House of Commons since 1945. *Twentieth Century British History*, 27 (3): 412–449.
- Blumenau, Jack (2021): The Effects of Female Leadership on Women's Voice in Political Debate. *British Journal of Political Science*, 51 (2): 750–771.

- Brun-Mercer, Nicole (2021): Women and men in the United Nations: A corpus analysis of General Debate addresses. *Discourse & Society*, 32 (4): 443–462.
- Cherepnalkoski, Darko, in Mozetič, Igor (2016): Retweet networks of the European Parliament: Evaluation of the community structure. *Applied network science*, 1: 1–20.
- Coates, Jennifer (2015): *Women, men and language: A sociolinguistic account of gender differences in language*. London: Routledge.
- Dahlerup, Drude (2005): Increasing women's political representation: New trends in gender quotas. *Women in parliament: Beyond numbers*: 141.
- Erjavec, Tomaž, in dr. (2023): The ParlaMint corpora of parliamentary proceedings. *Language resources and evaluation*, 57 (1): 415–448.
- Espírito-Santo, Ana, Morales, Laura, in Verge, Tania (2019): The Diversity Gap in the Portuguese and Spanish Parliaments: Descriptive Representation Through an Intersectional Perspective. V J. M. Fernandes in C. Leston-Bandeira (ur.): *The Iberian Legislatures in Comparative Perspective*: 111–129. London: Routledge.
- Fišer, Darja, in Pahor de Maiti, Kristina (2020): Voices of the parliament. *Modern Languages Open*.
- Goryunova, Elizabeth, in Madsen, Susan R. (2024): The current status of women leaders worldwide. V S. R. Madsen (ur.): *Handbook of research on gender and leadership*: 2–22 Cheltenham, United Kingdom: Edward Elgar Publishing.
- Hansen, Dorte Haltrup, in dr. (2018): A pilot gender study of the Danish Parliament Corpus. V F. de Jong (ur.): *Proceedings of the Parlaclarin Workshop at the Eleventh International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC 2018)*. Miyazaki, Japonska: European Language Resources Association (ELRA).
- Hughes, Melanie M., Paxton, Pamela, in Krook, Mona Lena (2017): Gender quotas for legislatures and corporate boards. *Annual Review of Sociology*, 43: 331–352.
- Ihalainen, Pasi, in Palonen, Kari (2009): Parliamentary sources in the comparative study of conceptual history: methodological aspects and illustrations of a research proposal. *Parliaments, Estates & Representation*, 29 (1): 17–34.
- Ilie, Cornelia (2009): Strategic uses of parliamentary forms of address: The case of the UK Parliament and the Swedish Riksdag. *Journal of pragmatics*, 42 (4): 885–911.
- Ilie, Cornelia (2015): Parliamentary discourse. *The International Encyclopedia of language and social interaction*: 1–15.
- Jalušič, Vlasta, in Antič Gaber, Milica (2001): Ženske – politike – možnosti: Perspektive politike enakih možnosti v srednji in vzhodni Evropi. Ljubljana: Mirovni inštitut.
- Kilgarriff, Adam, in dr. (2014): The Sketch Engine: ten years on. *Lexicography*, 1 (1): 7–36.
- Konstantinova, Anna, in dr. (2019): Political discourse and the study of parliamentary communication: a comparative analysis. V S. Cindori, O. Larouk, E.Yu. Malushko, L. N. Rebrina in N. L. Shamne (ur.): *SHS Web of Conferences*: 1–7. Volgograd, Russia: EDP Sciences.
- Krook, Mona Lena (2013): Electoral gender quotas: A conceptual analysis. *Comparative Political Studies*, 47 (9): 1268–1293.

- Leijenaar, Monique (1997): How to Create a Gender Balance in Political Decision-Making: A Guide to Implementing Policies for Increasing the Participation of Women in Political Decision-Making. Office for Official Publications of the European Communities. European Commission.
- Mackay, Fiona (2004): Gender and Political Representation in the UK: The State of the 'Discipline'. *The British Journal of Politics and International Relations*, 6 (1): 99–120.
- Mensah, Eric Opoku, in Wood, Sandra Freda (2018): Articulations of feminine voices in Ghana's parliament: A study of the Hansard from 2010–2011. *AFRREV LALIGENS: An International Journal of Language, Literature and Gender Studies*, 7 (2): 61–77.
- Nugent, Mary K., in Krook, Mona Lena (2019): When does he speak for she? Men representing women in Parliament. Doctoral dissertation, Rutgers University-School of Graduate Studies.
- O'Brien, Diana Z., in Piscopo, Jennifer M. (2019): The impact of women in parliament. *The Palgrave Handbook of Women's Political Rights*: 53–72. United Kingdom: Palgrave Macmillan London. 2019.
- Osborn, Tracy, in Mendez Morehouse, Jeanette (2010): Speaking as women: Women and floor speeches in the Senate. *Journal of Women, Politics & Policy*, 31 (1): 1–21.
- Parsons, Talcott (1963): On the concept of political power. *Proceedings of the American philosophical society*, 107 (3): 232–262.
- Reingold, Beth (2003): Representing women: Sex, gender, and legislative behavior in Arizona and California. Chapel Hill, North Carolina: University of North Carolina Press.
- Rheault, Ludovic, in dr. (2016): Measuring emotion in parliamentary debates with automated textual analysis. *PloS one*, 11 (12).
- Sanjaume-Calvet, Marc, in dr. (2023): Can women take the floor in parliament? Evidence from the Spanish lower chamber. *Women's Studies International Forum*, 97: 1–11.
- Selišnik, Irena, in Antić Gaber, Milica (2015): Women, politics and the value orientations of contemporary Slovenian society. V M. Antić Gaber (ur.): *Gender structuring of Contemporary Slovenia*: 137–162. Berlin: Nemčija.
- Simon, Herbert (1953): Notes on the observation and measurement of political power. *The Journal of Politics*, 15 (4): 500–516.
- Skubic, Jure (2023): Omrežja moči : primerjava razmerij moči in spolne reprezentacije v treh evropskih parlamentih. V R. Kuhar, M. Sedmak in I. Jurekovič (ur.): *Dolgoživa družba: posledice in izzivi: zbornik prispevkov*: 235–246. Ljubljana: Slovensko sociološko društvo
- Skubic, Jure, in dr. (2022): Networks of power: Gender analysis in selected european parliaments. V I. Rehbein, G. Lapesa C. KlamM in S. Ponzetto (ur.): *2nd Workshop on Computational Linguistics for Political Text Analysis (CPSS)*. German Society for Computational Linguistics and Language Technology, Potsdam: Nemčija
- Taylor, Miles (2021): Parliamentary Representation in Modern Britain: Past, Present, and Future. *The Historical Journal*, 65 (4): 1145–1173.

- Treimane, Laura (2011): Analyzing parliamentary discourse: systemic functional perspective. *Kalbotyra*, 63: 78–94.
- Uberoi, Elise, in dr. (2019): Women in parliament and government. Briefing Paper, 25.
- Valiente, Celia (2008): Women in Parliament: The Effectiveness of Quotas. V M. Tremblay (ur.): *Women and Legislative Representation: 123–133*. New York: Palgrave Macmillan.
- van Dijk, Teun (2004): Text and context of parliamentary debates. *Cross-cultural perspectives on parliamentary discourse*, 339: 216–17.
- van Dijk, Teun (2010): *Studies in the Pragmatics of Discourse*. Berlin: Walter de Gruyter.
- van Dijk, Teun A. (2000): On the analysis of parliamentary debates on immigration.
- van Dijk, Teun A. (2018): Discourse and migration. V R. Zapata-Barrero, E. Yalaz (ur.): *Qualitative research in European migration studies: 227–245*. Cham: Springer.
- Verge, Tania, in dr. (2018): Gender and parliament: The impact of the political presence of women. V X. Collier, A. Jaime-Castillo, F. Mota (ur.): *Political Power in Spain: 43–59*. Palgrave Macmillan, Cham: Palgrave Macmillan.
- Wolbrecht, Christina, in Rosenthal, Cindy S. (2002): Female legislators and the women's rights agenda: From feminine mystique to feminist era. V C. S. Rosenthal (ur.): *Women transforming congress: 170–197*. Norman: University of Oklahoma Press.

Podatki o avtorju

Asist. **Jure Skubic**

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

Aškerčeva ulica 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

E-mail: jure.skubic@inz.si